

tekst **Katja Kreukels**

Eigenlijk moet je een helm dragen als je door de Michaëlkerk in het Limburgse Schaesberg loopt, vanwege afbrokkelend beton.

Het zou volgens pastoor Freek Jongen miljoenen hebben gekost om de kerk en toren te laten restaureren. Alle banken zijn er nu uit gesloopt. Het orgel is naar Polen. Het doopvont is bij een inbraak meegenomen. In de sacristie hangen nog een paar kazuifels stof te vangen. Het is een spookkerk geworden. Door de ingegooiden ramen komt kou naar binnen.

De kerk die midden in een woonwijk staat, is vorig jaar aan de eredienst onttrokken, maar is al sinds 2012 in onbruik. Eerst maakte parochiaan Jo Bertram, eigenaar van de bakkerszaak tegenover de kerk, de boel nog schoon. "Ik zette muziek aan, rookte een sigaretje en dan ging ik stofzuigen." Tot er niet meer tegen het verval op te boksen viel.

Achter de Michaëlkerk zitten twee jongens in een auto een joint te roken. Ze toeteren. Het is de vraag of ze het gebouw ooit van binnen hebben gezien en of ze weten dat de parochie landelijk bekend was. Dat tv-ploegen van *Brandpunt* en de NOS op de stoep stonden, met Frits Bom als verslaggever. Zouden hun ouders verteld hebben dat achter deze muren ooit, in de hoogtijdagen van pastoor Ed Miedema, 2500 parochianen per weekend de kerkbanken vulden? En dat onder die kerkgangers veel

Met de kerk verdwijnt de erfenis van pastoor Miedema

Kerksluiting reportage

De Michaëlkerk in Schaesberg wordt dit najaar gesloopt. Ooit was de parochie landelijk bekend, vanwege het optreden van de roemruchte pastoor Ed Miedema en zijn botsing met het gezag.

jongeren waren die gretig de sociale revolutie omarmden, die deze herder ontketende?

Miedema, afkomstig uit het Brabantse Sambeek, zette zich in voor opbouw van onderop, voor zelfbewustheid, gewetensvrijheid en monidige parochianen. Juist de mijnwerkers in het dorp, die gewend waren dat de gegoede burgerij op hen neerkeek, konden wel wat smoel gebruiken. Vooruitlopend op de vernieuwingen van het Tweede Vaticaans Concilie (1961-1965) gooide pastoor Miedema het roer om en probeerde Gods volk in beweging te krijgen.

Parochie 't Eikske was Miedema's eerste benoeming als pastoor. Hij werkte sinds zijn priesterwijding in 1938 als kapelaan in Ottersum, Genneep, Roermond, Heerlen en Sittard. In de oorlog ging hij bij het verzet en hielp onderduikers, tot hij zelf moest onderduiken. Vormende jaren, bleek achteraf, die zijn sociale richting bepaalden. Het lijkt erop dat zijn eigenzinnige manier van werken en koppige karakter hebben bijgedragen aan de vele overplaatsingen en uitgestelde promotie.

Zelf meende Miedema dat de benoeming in de Michaëlkerk in 1961 ook als straf bedoeld was. Hij zei in het *Limburgs Dagblad* (1978): "Daar zat geen geld, daar waren alleen handarbeiders, de kerk had een hoge schuld en er was geen orgel. Daar zou mij de lust tot dwarsliggen wel snel vergaan." Niets bleek minder waar.

Als een van de eerste pastoors in Nederland draaide Ed Miedema zich begin jaren zestig tijdens de vieringen om, en keek de mensen in de Michaëlkerk aan. Hij schafte een geluidsinstallatie aan zodat de gelovigen hem goed konden verstaan.

Als een van de eerste pastoors draaide Ed Miedema zich tijdens vieringen om en keek de mensen aan

Parochianen kregen de keus: volgt u de pastoor of blijft u trouw aan de bisschop en Rome?